

Johannes 1,1-18 i den Autoriserede 1992 og den nye Hverdagsdansk:

Autoriserede 1992

Ordet

¹ I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. ² Han var i begyndelsen hos Gud. ³ Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. ⁴ I ham var liv, og livet var menneskers lys. ⁵ Og lyset skinner i mørket, og mørket greb det ikke.

⁶ Der kom et menneske, udsendt af Gud, hans navn var Johannes. ⁷ Han kom for at aflægge vidnesbyrd, han skulle vidne om lyset, for at alle skulle komme til tro ved ham. ⁸ Selv var han ikke lyset, men han skulle vidne om lyset.

⁹ Lyset, det sande lys, som oplyser ethvert menneske, var ved at komme til verden. ¹⁰ Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. ¹¹ Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham. ¹² Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn; ¹³ de er ikke født af blod, ikke af køds vilje, ikke af mands vilje, men af Gud.

¹⁴ Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.

¹⁵ Johannes vidner om ham og råber: "Det var om ham, jeg sagde: Han, som kommer efter mig, har været der forud for mig, for han var til før mig."

¹⁶ Af hans fylde har vi alle modtaget, og det nåde over nåde; ¹⁷ for loven blev givet ved Moses, nåden og sandheden kom ved Jesus Kristus. ¹⁸ Ingen har nogen sinde set Gud; den Enbårne, som selv er Gud, og som er i Faderens favn, han er blevet hans tolk.

Hverdagsdansk

Messias som Ordet fra Gud

¹ I begyndelsen var Ordet. Ordet var hos Gud og var som Gud. ² Ordet var til fra begyndelsen, sammen med Gud. ³ Alt hvad der er skabt, blev til ved det Ord. ⁴ Ordet havde Livet i sig, og det Liv blev menneskers Lys. ⁵ Lyset strålede midt i mørket, men mørket fik ikke bugt med det.

⁶ Et menneske stod frem, sendt fra Gud. Hans navn var Johannes. ⁷ Han kom for at pege på Lyset for at alle derigennem kunne komme til tro. ⁸ Han var ikke selv Lyset, men skulle bære vidnesbyrd om Lyset. ⁹ Det sande Lys var på vej ind i verden. Det bringer lys til ethvert menneske.

¹⁰ Ordet kom til denne verden, en verden han selv havde skabt, men verden ville ikke kendes ved ham. ¹¹ Han kom til sit eget folk, men de tog ikke imod ham. ¹² Men dem der tog imod ham, dem der troede på ham, dem gav han ret til at kalde sig Guds børn. ¹³ De blev født på ny. Det var ikke en fysisk eller menneskelig fødsel. Det var en guddommelig fødsel.

¹⁴ Ordet blev menneske og slog sig ned iblandt os. Vi fik lov at se hans herlighed – en herlighed som den fuldkomne Søn har fra sin Far, fuld af nåde og sandhed.

¹⁵ Johannes Døber vidnede om ham. Han råbte sit budskab ud: »Det var ham jeg mente da jeg sagde: 'Han som skal træde frem efter mig, er større end mig, for han var til før jeg blev født.'«

¹⁶ Guds søns umådelige herlighed har vi nu alle fået del i, og vi har oplevet Guds nåde som har erstattet alle tidligere udtryk for hans nåde, ¹⁷ for Moses bragte Toraen, men Jesus, den ventede Messias, bragte os den fuldkomne nåde og sandhed.

¹⁸ Intet menneske har set Gud. Men den fuldkomne Søn, som sidder ved Faderens side, har vist os hvem han er.

---

¹ Johannesprologen er både teologisk omstridt og poetisk. Vi har reduceret antallet af "og"-er da det er et levn fra hebraisk stil som er udansk. Udtrykket "Ordet var Gud" betyder ikke at der sættes lighedstegn mellem Ordet og Gud i og med at Ordet har sin egen eksistens hos Gud som der lige er sagt. Udtrykket svarer på græsk til "Gud er kærlighed" i 1 Joh 4,8 hvor det første led beskrives ved det andet led. "Ordet var Gud" har vi fortolket i betydningen Ordet var som Gud, altså guddommeligt med Guds væsen.

² Vi har forsøgt at undgå ordet "han" da stedordet henviser til Ordet.

⁵ Det græske ord for "gribe" er tvetydigt. Det kan enten betyde "begribe, fatte" eller "overmande, få magten over, få bugt med." En analyse af hvordan Johannes ellers bruger dette ord, afgør sagen så det bliver klart at der er tale om at mørket gerne ville have bugt med lyset, men det lykkedes ikke. Jf. Joh 12,35-36 og 1948 oversættelsen.

⁹⁻¹⁰ Det er altid en fortolkning hvor et nyt afsnit begynder. I 6-9 er temaet Ordet som Lyset. I 10-13 er temaet hvordan verden tog imod Ordet, eller hvordan det enkelte menneske tager imod.

¹¹ Mens vers 10 handler om at Jesus kom til hele verden, taler vers 11 sandsynligvis om at han kom til det som var hans ejendomsfolk, jøderne. Men hans egne landsmænd tog ikke imod ham. Begge dele er generelle udsagn som har enkelte undtagelser der nævnes i næste vers.

¹² At "tro på et navn" er en hebraisk og udansk talemåde. Navnet står i stedet for selve personen.

¹³ Johannes taler både om at blive "født af Gud" og "født på ny" sandsynligvis uden forskel i betydningen. Vi går ud fra at "født på ny" er et forholdsvis kendt udtryk som senere bliver beskrevet som en guddommelig fødsel. Ordet "kød" hos Johannes betegner normalt det fysiske eller kropslige. "Blod" henviser sikkert også til den fysiske fødsel, eventuelt undfangelsen.

¹⁴ Som før nævnt betyder "kød" hos Johannes det kropslige, og man kunne have sagt at "Ordet fik en krop at bo i." Ordet "enbåren" kommunikerer ikke på nudansk. Der er tale om Guds eneste søn som ligner Gud fuldstændig med den samme fuldkomne herlighed som Gud selv har.

¹⁷ De fleste steder i evangelieme oversætter vi "Loven" som "Toraen", idet det er den almindeligt kendte betegnelse for det der henvises til, nemlig de fem Mosebøger, der blandt andet indeholder de grundlæggende jødiske love. Hos

Paulus er der i højere grad en kontrast mellem loven og nåden eller Ånden. Vi oversætter normalt Kristus med Messias i evangelierne, men da det er første gang ordet forekommer i Johannes, har vi klargjort jødernes forventning til at Messias' komme var lovet og forudsagt af Gud gennem et utal af profetier. Vi har indføjet ordet "fuldkommen" fordi der også var nåde og sandhed i den gamle pagt. Det er en hebraisk talemåde at tale i ekstremer uden at de to ekstremer udelukker hinanden. Det er relativt i den forstand at der er langt større nåde og sandhed i den nye pagt som Jesus indstiftede, end i den gamle pagt.

Johannes 1,1-18 i Hverdagsdansk 1992 og den nye Hverdagsdansk:

Hverdagsdansk 92

Ordet fra begyndelsen

¹ Før verden blev til, var Ordet der allerede. Det var hos Gud, og det er Gud. ² Dette Ord var altså fra evighed af hos Gud. ³ Ved dette Ord (som er Kristus) er alt blevet skabt, og der eksisterer intet, som ikke er skabt ved ham. ⁴ I ham er det liv, som giver mennesker lys, ⁵ og hans liv er det lys, der stadig skinner i mørket; og mørket har aldrig kunnet slukke det.

⁶ En mand blev udsendt af Gud. Hans navn var Johannes. ⁷ Han kom for at vidne om det virkelige Lys, der snart skulle åbenbares, for at alle kunne tage imod Jesus, når han kom. ⁸ Johannes var altså ikke selv Lyset, men kun en, der skulle fortælle om det. ⁹ Det sande Lys, der oplyser hvert menneske, var nemlig lige ved at bryde frem.

¹⁰ Men selv om Kristus var i verden, og verden blev skabt ved ham, genkendte verden ham ikke, ¹¹ og skønt han kom til sit eget folk, jøderne, tog de ikke imod ham. ¹² Men dem, som tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn – så de, der tror på ham, ¹³ kommer ind i Guds familie, ikke ved nogen naturlig fødsel eller ved noget menneskeligt påfund, men fordi de bliver født på ny af Gud.

¹⁴ Og Kristus iklædte sig vor menneskelige natur og levede her på jorden midt iblandt os. Og vi, der færdedes sammen med ham, så hans herlighed – en herlighed, som kun Guds eneste Søn har fra sin himmelske Far, mættet med tilgivende kærlighed og sandhed.

Johannes Døbers budskab

¹⁵ Johannes vidnede om Jesus og råbte: »Nu er han her, den mand, om hvem jeg sagde: 'Selv om han kommer efter mig, er han dog langt forud for mig, for han har været til, længe før jeg kom til verden.'« ¹⁶ Der er ingen ende på den nåde, som er øst ud over os af hans grænseløse overflod. ¹⁷ For mens Moses gav os loven med dens strenge krav, så er sandheden og nåden kommet til os ved Jesus Kristus. ¹⁸ Og ingen har nogen sinde set Gud. Men hans Søn har stået Faderens hjerte nærmest og vist os, hvem Gud er.

Hverdagsdansk 04

Messias som Ordet fra Gud

¹ I begyndelsen var Ordet. Ordet var hos Gud og var som Gud. ² Ordet var til fra begyndelsen, sammen med Gud. ³ Alt hvad der er skabt, blev til ved det Ord. ⁴ Ordet havde Livet i sig, og det Liv blev menneskers Lys. ⁵ Lyset strålede midt i mørket, men mørket fik ikke bugt med det.

⁶ Et menneske stod frem, sendt fra Gud. Hans navn var Johannes. ⁷ Han kom for at pege på Lyset for at alle derigennem kunne komme til tro. ⁸ Han var ikke selv Lyset, men skulle bære vidnesbyrd om Lyset. ⁹ Det sande Lys var på vej ind i verden. Det bringer lys til ethvert menneske.

¹⁰ Ordet kom til denne verden, en verden han selv havde skabt, men verden ville ikke kendes ved ham.

¹¹ Han kom til sit eget folk, men de tog ikke imod ham.

¹² Men dem der tog imod ham, dem der troede på ham, dem gav han ret til at kalde sig Guds børn. ¹³ De blev født på ny. Det var ikke en fysisk eller menneskelig fødsel. Det var en guddommelig fødsel.

¹⁴ Ordet blev menneske og slog sig ned iblandt os. Vi fik lov at se hans herlighed – en herlighed som den fuldkomne Søn har fra sin Far, fuld af nåde og sandhed.

¹⁵ Johannes Døber vidnede om ham. Han råbte sit budskab ud: »Det var ham jeg mente da jeg sagde: 'Han som skal træde frem efter mig, er større end mig, for han var til før jeg blev født.'«

¹⁶ Guds søns umådelige herlighed har vi nu alle fået del i, og vi har oplevet Guds nåde som har erstattet alle tidligere udtryk for hans nåde, ¹⁷ for Moses bragte Toraen, men Jesus, den ventede Messias, bragte os den fuldkomne nåde og sandhed.

¹⁸ Intet menneske har set Gud. Men den fuldkomne Søn, som sidder ved Faderens side, har vist os hvem han er.

---

¹ Vi formoder at Johannes henviser til 1 Mos 1,1 "I begyndelsen skabte Gud..." Derfor fastholder vi samme udtryk.

³ I stedet for at have en oversætterparentes har vi klargjort i overskriften at Ordet henviser til Messias.

⁷ Grundteksten siger ikke her at Jesus snart skulle åbenbares, og den indfører heller ikke navnet Jesus. Vi har gjort oversættelsen mere nøjagtig efter grundteksten.

¹¹ Selv om det er korrekt at hans ejendomsfolk var jøderne, har vi ment at det ikke var nødvendigt at klargøre. Johannesprologen er en så speciel stil at den kræver mere baggrundsviden end den øvrige del af evangeliet.

¹⁴ Det er et spørgsmål om man kan sige at Kristus iklædte sig menneskelig natur. Han kom i menneskelig skikkelse, men havde samtidig Guds natur. Vi lader det stå åbent ved at sige at han blev menneske.

¹⁵ Udtrykket "han kommer efter mig" kan misforstås.

¹⁷ At tilføje "strenge krav" til loven er unødvendigt og føles som stilbrud. Teksten siger ikke at Loven=Toraen blev givet til os, men at den blev givet ved Moses, underforstået til det jødiske folk.

¹⁸ Teksten bruger nutid når den siger at Jesus sidder ved Faderens side.